

Vlaams
Parlement

ingediend op **1031** (2016-2017) – Nr. 1
21 december 2016 (2016-2017)

Voorstel van resolutie

van Karl Vanlouwe, Peter Van Rompuy, Rik Daems, Axel Ronse,
Ward Kennes en Jos Lantmeeters

betreffende regiospecifieke analyses en
aanbevelingen in het kader van
het Europees semester

TOELICHTING

1. Europees semester

De Europese Commissie start binnenkort voor de zevende keer aan haar Europees semester, de jaarlijkse cyclus van coördinatie van het economisch en begrotingsbeleid op niveau van de lidstaten binnen de Europese Unie (EU). In het kader van het Europees semester, stemmen de lidstaten hun begrotings- en economisch beleid af op de verschillende doelstellingen en regels die op EU-niveau zijn overeengekomen.

De coördinatie heeft betrekking op drie onderdelen van het economisch beleid. Ten eerste de structurele hervormingen gelinkt aan de Europa 2020-strategie om groei en werkgelegenheid te stimuleren. Ten tweede het macro-economisch toezicht om buitensporige onevenwichten te voorkomen. En ten derde het begrotingstoezicht om de houdbaarheid van de overheidsfinanciën te waarborgen in overeenstemming met het stabiliteits- en groeipact.

De cyclus van het Europees semester bestaat uit vier fasen, startend in november en eindigend in oktober het jaar nadien. Het Europees semester 2017 start dus in november 2016, en loopt af in oktober 2017.

De voorbereidende fase in november en december houden een situatieanalyse en een follow-up van het vorige jaar in. De Europese Commissie maakt op basis hiervan op vlak van budgettaire en structureel beleid een jaarlijkse groeianalyse en een waarschuwingsmechanismeverslag bij macro-economische onevenwichten. Voor de landen van de eurozone komt daar bovenop dat de Europese Commissie aanbevelingen doet voor de volledige eurozone en een advies formuleert over de ontwerpbegrotingen van de lidstaten.

In een volgende fase in januari en februari bespreken de ministers in de Raad van de EU de jaarlijkse groeianalyse, om vervolgens algemene beleidsrichtsnoeren vast te stellen en uiteindelijk conclusies aan te nemen. En ook het Europees Parlement bespreekt de jaarlijkse groeianalyse, het brengt in dit kader advies uit over de zogenaamde werkgelegenheidsrichtsnoeren.

In maart publiceert de Europese Commissie de landenrapporten met diepgaande evaluaties van macro-economische onevenwichten voor de lidstaten waar het risico op dergelijke onevenwichten hoog wordt geacht. De Europese Commissie kan ook overgaan tot het opstellen van ontwerpaanbevelingen om de vastgestelde onevenwichten te corrigeren. Op basis van de jaarlijkse groeianalyse en de analyses en conclusies van de Raad van de EU, formuleren de staatshoofden en regeringsleiders in de Europese Raad beleidsoriëntaties.

De volgende fase loopt van april tot en met juli. De lidstaten dienen bij de Europese Commissie hun beleidsplannen in. Enerzijds de stabiliteits- en convergentieprogramma's met de budgettaire strategie van de lidstaten op middellange termijn. Anderzijds de nationale hervormingsprogramma's met de structurele hervormingsplannen van de lidstaten gefocust op groei en werkgelegenheid. Deze beleidsplannen moeten gebaseerd zijn op de beleidsoriëntaties van de Europese Raad en op de landenrapporten van de Europese Commissie.

De Europese Commissie evalueert daarna de nationale beleidsplannen en formuleert landenspecifieke ontwerpaanbevelingen. De Raad van de EU bespreekt deze aanbevelingen en maakt hiervan een definitieve versie. De Europese Raad moet deze definitieve aanbevelingen vervolgens bekrachtigen. Van zodra de Raad van de

EU deze landenspecifieke aanbevelingen heeft aangenomen, moeten de lidstaten deze uitvoeren.

De laatste fase van het Europees semester, het zogenaamde 'nationaal semester', betreft de uitvoering. Hierbij dienen de lidstaten rekening te houden met de landenspecifieke aanbevelingen wanneer zij hun begrotingen voor het komende jaar opstellen. Na de goedkeuring van deze begrotingen op lidstaatniveau, begint de cyclus van het volgende Europees semester opnieuw.

De versterking en verdere verdieping van het Europees Semester is een continu proces waarin Vlaanderen van het eerste moment zijn rol heeft opgenomen. Reeds van in het begin werd binnen België erkend dat Europa 2020 in grote mate betrekking op deelstatelijke bevoegdheden en aldus worden de Belgische deelstaten betrokken bij de opmaak van het Nationaal Hervormingsprogramma en bij de voorbereiding van de bilaterale ontmoetingen met de Europese Commissie. Onder meer via het redactiecomité en het politieke begeleidingscomité kunnen de deelstaten hun inbreng geven op het federale niveau. Tevens kan Vlaanderen via haar vertegenwoordiging in de Raad van EU haar standpunten op het Europees niveau inbrengen.

2. Regiospecifieke analyses en aanbevelingen

Vlaanderen volgt het hele Europees semester proactief en van nabij op. In het traject naar de landenrapporten bezorgt Vlaanderen de nodige data aan de Europese Commissie, onder andere via bilaterale ontmoetingen en tijdens zogenaamde 'Fact Finding Missions'. Daarnaast stelt de Vlaamse Regering ook, sinds de start van het Europees semester in 2010, jaarlijks haar eigen Vlaams Hervormingsprogramma op dat integraal wordt toegevoegd als bijlage aan het Nationaal Hervormingsprogramma voor België.

Het Vlaams Hervormingsprogramma 2016 omvatte de macro-economische ontwikkelingen in het Vlaamse Gewest, de maatregelen in het kader van de grote economische uitdagingen, de vooruitgang inzake de verwezenlijking van de Vlaamse Europa 2020-doelstellingen en het gebruik van de structuurfondsen. Ten slotte werd er ook ingegaan op de institutionele vraagstukken en de participatie van belanghebbenden.

Ondanks de uitgebreide input vanuit Vlaanderen, blijkt deze informatie onvoldoende meegenomen te worden door de Europese Commissie en de Raad van de EU. Op vlak van de landenrapporten is er verbetering merkbaar, maar een regionale dimensie in de landenspecifieke aanbevelingen ontbreekt. Om in Vlaanderen zo efficiënt mogelijk aan de slag te kunnen met het Europees semester is het van uiterst belang dat de Europese Commissie en de Raad van de EU in de toekomst ook werken met regiospecifieke analyses en aanbevelingen. Op die manier krijgt Vlaanderen cijfers en beleidsaanbevelingen op maat, en moet het niet aan de slag met 'gemiddelden' voor België die vaak niet overeenstemmen met de socio-economische realiteiten in de verschillende deelstaten in dit land.

Karl VANLOUWE
Peter VAN ROMPUY
Rik DAEMS
Axel RONSE
Ward KENNES
Jos LANTMEETERS

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- gelet op:
 - 1° het regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2014-2019 waarin aan de Europese Unie gevraagd wordt om de eigen Vlaamse programma's en plannen voor structurele hervormingen zoals het hervormings- en het stabiliteitsprogramma apart te beoordelen en afzonderlijke aanbevelingen te doen;
 - 2° de beleidsnota Buitenlands Beleid, Internationaal Ondernemen en Ontwikkelingssamenwerking 2014-2019 waarin duidelijk wordt gemaakt dat Vlaanderen en de Europese Unie – waar mogelijk – best rechtstreeks met elkaar in interactie treden, en waarbij werd aangekondigd om bij de Europese Commissie na te gaan welke mogelijkheden er bestaan om Vlaamse programma's afzonderlijk te beoordelen;
 - 3° de beleidsbrief Buitenlands Beleid, Internationaal Ondernemen en Ontwikkelingssamenwerking 2015-2016 waarin de doelstelling verwoord staat om de structurele interactie tussen de Vlaamse en de Europese instellingen te verhogen;
 - 4° de conceptnota van de Vlaamse Regering 'Visie op de toekomst van de Europese Unie' waarin expliciet staat dat de landenspecifieke aanbevelingen voortaan rekening moeten houden met de institutionele structuur van de lidstaten;
 - 5° de nota aan de Vlaamse Regering 'Versterking van de EU-reflex in Vlaanderen' waarin de goede praktijk van het Vlaams Hervormingsprogramma in de verf wordt gezet;
 - 6° de bijdrage van de Vlaamse Regering aan de Europese Commissie naar aanleiding van de tussentijdse herziening van de Europa 2020-strategie waarin gepleit werd voor de meerwaarde van regionale hervormingsprogramma's en regiospecifieke aanbevelingen;
 - 7° artikel 4 van het Verdrag betreffende de Europese Unie waarin staat dat de Unie de politieke en constitutionele basisstructuren van de lidstaten, waaronder die voor regionaal en lokaal zelfbestuur, eerbiedigt;
 - 8° de Verklaring van Athene van het Europees Comité van de Regio's waarin gevraagd wordt dat de landenspecifieke aanbevelingen van de Europese Commissie rekening houden met de bevoegdheidsverdeling en territoriale diversiteit binnen de lidstaten;
 - 9° het rapport 'A Code of Conduct on the involvement of the Local and Regional Authorities in the European Semester' van het Europees Comité van de Regio's waarin het gebrek aan een territoriale dimensie binnen het Europees semester wordt aangekaart en waarin wordt voorgesteld om de betrokkenheid van lokale en regionale overheden te versterken;
- overwegende dat:
 - 1° de Belgische institutionele structuur geen hiërarchie kent tussen het federale en het deelstatelijk niveau;
 - 2° België via zijn Verklaring 51 toegevoegd aan het Verdrag van Lissabon duidelijk heeft gemaakt dat overeenkomstig het grondwettelijk recht, zowel de Kamer van Volksvertegenwoordigers en de Senaat van het Federaal Parlement als de parlementaire vergaderingen van de gemeenschappen en gewesten, in functie van de bevoegdheden die de Unie uitoefent, optreden als componenten van het nationaal parlementair stelsel of als kamers van het nationale parlement;
 - 3° het buitenlands beleid in België volgens het 'in foro interno, in foro externo'-principe verloopt waarbij het bevoegde niveau binnen België ook voor deze respectieve materie op internationaal vlak bevoegd is;

- 4° Vlaanderen zich volledig inschrijft in de cyclus van het Europees semester;
- 5° de Vlaamse ministers in hun beleidsnota's en -brieven de link leggen met landenspecifieke aanbevelingen en de Europa 2020-doelstellingen;
- 6° het merendeel van de Europa 2020-doelstellingen in België grotendeels onder de bevoegdheid van de deelstaten valt;
- 7° de Vlaamse Regering in het kader van het Europees semester jaarlijks een eigen Vlaams Hervormingsprogramma opstelt dat volledig voldoet aan alle vorm- en inhoudsvereisten die ook voor de lidstaten gelden;
- 8° de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting van het Vlaams Parlement een belangrijke rol speelt in het Europees semester waarbij de 'European Semester Officer' voor België het landverslag komt toelichten, en waarbij een gedachtewisseling plaatsvindt over de ontwerptekst van het Vlaams Hervormingsprogramma;
- 9° Vlaanderen in het kader van het Europees semester op politiek niveau deelneemt aan bilaterale ontmoetingen met de Europese Commissie;
- 10° Vlaanderen in het kader van het Europees semester op administratief niveau tijdens zogenaamde 'Fact Finding Missions' relevante socio-economische data bezorgt aan de Europese Commissie;
- 11° Vlaanderen in het kader van het Europees semester in samenwerking met het Vlaams-Europees Verbindingsagentschap (vleva) jaarlijks een overleg organiseert met relevante stakeholders zoals (boven)lokale besturen en middenveldorganisaties;
- 12° landenspecifieke analyses vaak niet overeenstemmen met de socio-economische realiteiten in de deelstaten in dit land, en dat dit bijgevolg ook leidt tot beleidsaanbevelingen die niet accuraat of efficiënt blijken voor de deelstaten in dit land, en daarenboven niet leiden tot een responsabilisering van het bevoegde beleidsniveau;
- 13° regiospecifieke analyses veel beter zouden overeenstemmen met de socio-economische realiteiten in de deelstaten in dit land, en dat dit bijgevolg ook zou leiden tot beleidsaanbevelingen die veel accurater of efficiënter zijn voor de deelstaten in dit land, en daarenboven zouden leiden tot een responsabilisering van het bevoegde beleidsniveau;
- 14° de Europese Commissie reeds inspanningen gedaan heeft om de Vlaamse input om te zetten naar regiospecifieke analyses in de zogenaamde landenrapporten in het kader van het Europees semester;
- 15° ondanks alle inspanningen die vanuit Vlaanderen gedaan worden om zich volledig in te schrijven in het Europees semester, de omzetting van de Vlaamse input naar regiospecifieke aanbevelingen in het kader van het Europees semester door de Europese Commissie en de Raad van de EU onvoldoende blijkt;
- 16° er goede praktijken bestaan waarbij internationale instellingen zoals de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) gedetailleerd op regionaal niveau metingen en aanbevelingen doen;
- 17° er goede praktijken bestaan waarbij de Europese Commissie met regionale data, analyses en aanbevelingen werkt zoals bijvoorbeeld het geval is in de 'Onderwijs- en Opleidingsmonitor voor België';

- vraagt de Vlaamse Regering:
- 1° om rechtstreeks aan te dringen bij de Europese Commissie en Raad van de EU op het werken met regiospecifieke analyses en aanbevelingen in het kader van het Europees semester in zowel de landenrapporten als in de landenspecifieke aanbevelingen, in het algemeen voor deelstaten met wetgevende bevoegdheden die zich inschrijven in het proces van het Europees semester, en in het bijzonder voor Vlaanderen;
 - 2° om te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om met de andere deelstaten en/of het federaal niveau in dit land gezamenlijk aan te dringen bij de Europese Commissie en de Raad van de EU op het werken met regiospecifieke analyses en aanbevelingen in het kader van het Europees semester, en hier indien mogelijk uitvoering aan te geven;
 - 3° om te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om via het Europees Comité van de Regio's en/of de Conferentie van de Europese Regionale Wetgevende Assemblees aan te dringen bij de Europese Commissie en de Raad van de EU op het werken met regiospecifieke analyses en aanbevelingen in het kader van het Europees semester, en hier indien mogelijk uitvoering aan te geven;
 - 4° om proactief het Europees semester te blijven opvolgen, de Europese Commissie zoveel mogelijk regionale data te blijven bezorgen, en om tijdens de periode van het nationaal semester rechtstreeks in dialoog te gaan met de Europese Commissie in het kader van de landenspecifieke aanbevelingen;
 - 5° om in het kader van het te ontwikkelen Vlaams Statistiekbeleid, en van het jaarlijkse Vlaams Statistisch Programma in het bijzonder, prioritair in te zetten op het wegwerken van lacunes wat de beschikbaarheid betreft van statistische informatie omtrent regionale bevoegdheden.

Karl VANLOUWE
Peter VAN ROMPUY
Rik DAEMS
Axel RONSE
Ward KENNES
Jos LANTMEETERS